

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ 2021 - 2027 Г.

ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022 Г. – 31.12.2022 Г.
АКАУНТ В MICROSOFT

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНите В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА.....	2
1.Общи условия.....	2
2.Обща характеристика на общината.....	4
3. Промени в социално-икономическите условия в община Търговище.....	4
II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ.....	9
III. ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.....	15
1. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни.....	15
2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми.....	15
3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината.....	16
4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.....	16
5. Мерки за прилагане принципа на партньорство.....	16
IV . ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ	17
Финансово изпълнение на ПИРО-Търговище.....	29
V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО.....	31
VI. Приложение 1 – Изпълнение на Програмата за реализация на ПИРО	

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

1. Общи условия

Планът за интегрирано развитие на община Търговище е приет с Решение №1 от Протокол №29/25.11.2021 г. на Общински съвет – Търговище и е разработен в съответствие с изискванията на чл. 13 от Закона за регионално развитие (ЗРР), обн. ДВ бр. 21/31.03.2020 г. и Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г. Условието, реда и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на ПИРО са определени с Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР). ПИРО е разработен за срок от 7 години и определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и ОУП на общината. Като част от системата от стратегически документи, ПИРО интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на ЕС. В унисон с тях е и планирането и изпълнението на интегрирани подходи за териториално и градско развитие и на местни инициативи, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие.

Годишният отчетен доклад за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Търговище за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е изготвен на основание чл.23, т.4 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) и чл.72 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР). Това е първият отчетен документ за новия програмен период, който обобщава всички проекти, мерки и дейности, реализирани на територията на община Търговище в периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. Съдържанието на доклада е съобразено с чл. 72, ал. 8 от ППЗРР и съдържа следната информация:

1. общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;

2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;

3. действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:

а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;

г) мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

4. изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

5. заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Целта на годишния доклад е да обобщи постигнатото през календарната година и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичния ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината. Предмет на наблюдение и оценка на годишния доклад е постигането на заложените в ПИРО цели и приоритети както по отношение на финансирането, така и по отношение на постигането

на напредъка по дефинираните индикатори за наблюдение за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.

Съгласно чл. 72, ал. 4 от ППЗРР, Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от Общински съвет до 31 март на всяка следваща година

2.   Обща характеристика на общината

Община Търговище е разположена в Североизточна България и е административен център на едноименната област. По данни от ОУП на община Търговище (съгласно ККР и КВС), площта на общинската територия е 840,39 кв. км (84038,86 ха). Сред общините в областта Търговище е най-голяма по площ и заема 31 % от цялата ѝ територия и около 5,7 % от територията на Североизточния район (СИР, NUTS 2).

Общината е в състава на района на ниво NUTS 1 „Северна и Югоизточна България”, който включва още Северозападния, Северния централен и Североизточния район и попада в границите на Североизточния район (район на ниво 2 – NUTS 2), заедно с областите Варна, Добрич и Шумен, общо 35 общини. Като изходна позиция, според „индекса за районно развитие”, Североизточният район е на второ място в страната след Югозападния район за планиране.

Селищната мрежа е с мозаечна структура и се състои от 52 населени места – административния център град Търговище и 51 села, с добра изграденост, позиционирани равномерно по територията. 30 села имат статут на кметство, а 21 са кметски наместничества. Населените места, с изключение на града, са средни и малки селища, предимно компактни със свободно застрояване.

1. Промени в социално-икономическите условия в община Търговище

Поради липса на актуални данни на НСИ към периода на разработване на годишния доклад, демографската характеристика в общината ще се разглежда към 2021 г.

Към 31.12.2021 г. населението на община Търговище е 53 041 души, 48, 1 % от които мъже и 51,9% жени. 65,6 % от населението от общината е концентрирано в града, а 34,4% в малките населени места. Спрямо 2020 г. населението на общината през 2021 г. намалява с 675 души.

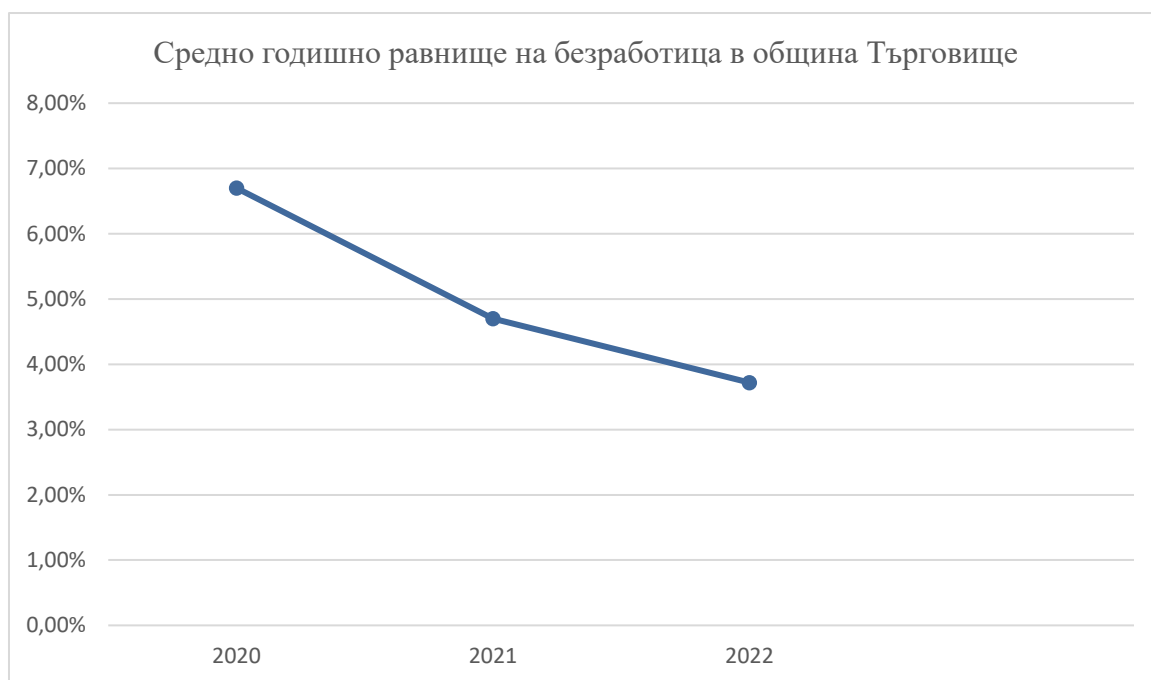
Процентното съотношение на лицата под, в и над трудоспособна възраст се запазва сравнително постоянно през 2021 г. Лицата под трудоспособна възраст са едва 16,8% от населението, възрастните над трудоспособна възраст са 12 498 души или 23,5%. Делът на хората в трудоспособна възраст на 15 и повече години се запазва същият както и през 2020 година - 59,3%.

Таблица 1 – Брой и процентното съотношение на лицата под, в и над трудоспособна възраст

	2011	2011	2015	2015	2019	2019	2020	2020	2021	2021
Община Търговище	56868	100,0%	54974	100,0%	53901	100,0%	53 716	100,0%	53040	100%
Под трудоспособна възраст	8921	15,7%	8923	16,2%	9064	16,8%	8 964	16,7 %	8913	16,8%
В трудоспособна възраст	34897	61,4%	33159	60,3%	31895	59,2%	31 858	59,3 %	31498	59,3%
Над трудоспособна възраст	13050	22,9%	12892	23,5%	12942	24,0%	12 894	24,0 %	12498	23,5%

По отношение на пазара на труда, средно годишното равнище на безработица в общината през последните три години (2020, 2021, 2022) не се наблюдават големи изменения, като изключим кризисната от гледна точка на разпространението на Covid 19, 2020 година, когато процентът на безработица е достигнал 6,7%. През 2021 г. равнището на безработица е 4,7% и спрямо предходната година се наблюдава спад с 2%. През 2022 г. нивото на безработица е 3, 72% като средномесечният брой на регистрираните безработни лица в Дирекция „Бюро по труда – Търговище“ е 951. Броят на разкритите нови работни места в общината през отчетната година е 101, а лицата започнали работа през 2022 г. са 1052.

Фигура 1: Средно годишно равнище на безработицата в община Търговище

През 2022 г. община Търговище увеличава и разширява пакетът на социалните услуги, които предоставя. Те отговарят на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги, а условията и материалната база са подходящи, както за предоставяните дейности, така и за целевите групи. През отчетния период продължава или стартира реализацията на следните услуги:

- В периода 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. е изпълнен проектът „Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Търговище“, в който бяха обхванати над 400 нуждаещи се лица;
- През годината продължи предоставянето на услугите по патронажна грижа за възрастни и хора в невъзможност от самообслужване, като са обслужени над 200 самотни и болни възрастни хора;
- Сключени са 316 договора с изпълнители на дейности по Механизма за лична помощ. Осигурена е лична помощ на 307 лица с увреждания;
- През 2022 г. продължи реализацията на проект BG05M9OP001-2.090-0007 „Центрове за грижа село Съединение“ по процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“; Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“ по ОПРЧР 2014-2020 г. След получаване на предварително

одобрение от Агенция за социално подпомагане, считано от 18.09.2022 г. Центърът се разкри като делегирана от държавата дейност – Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания. Към края на 2022 г. капацитетът от 15 потребители е запълнен. В село Съединение функционира и Център за грижа за лица с психични разстройства. Към момента там са настанени 13 лица, изведени от Държавни психиатрични болници;

➤ Реализацията на проект BG05M9OP001-2.004-0048-C06 „С грижа за теб” по ОПРЧР 2014-2020, насочен към деца и семейства от уязвимите групи. Услугите по проекта се предоставят в Комплекса за здравни и социални услуги в общността и са разпределени в два центъра: Център за ранна интервенция на деца с увреждания и Център за консултиране, подкрепа и здраве в семейството;

➤ Стартира предоставянето на услугата Дневен център за деца с увреждания и техните семейства по проект №BG05M9OP001-2.019-0034-C01 „Готови за света“ по Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите – ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства – КОМПОНЕНТ 1“, по ОП РЧР 2014-2020 г. Дневен център за деца с увреждания започва работа, считано от 14.03.2022 г. с капацитет 30 места дневна грижа и 60 места консултативни услуги – Дневна грижа за деца и младежи с увреждания; Почасови специализирани услуги, включващи работа с психолог, логопед, рехабилитатор; Мобилна социална услуга. ДЦПДУТС се помещава на трети и четвърти етаж в сграда, намираща се в град Търговище, бул. „Александър Стамболийски“ №23. Сградата разполага с асансьор, отговарящ на потребностите на потребителите. Работата е организирана в подходящи зали и кабинети, обзаведени с нови мебели, техника и нужните материали за осъществяване на пряка работа с деца, стимулиране и насърчаване на участието им в различни дейности, развитие на уменията и способностите им.

Видовете социални услуги, действащи на територията на общината, са разнообразни както по вид, така и по отношение на наличните рискови групи, брой ползватели на услугата и потребностите на потребителите.

Разкритите социални услуги от резидентен тип, дейността на социалните услуги в общността, както и услугите, предоставяни в домашна среда показват адекватна социална политика, водена от общината и гарантират в голяма степен успешното провеждане на процеса на деинституционализация.

Във всички социални услуги се предоставят професионални услуги с високо качество, насочени към подобряване на общото състояние на хората от различни уязвими групи на територията на община Търговище, подкрепа на семействата им, преодоляване на социалната изолация и придобиване на умения за социално включване, което да доведе до повишаване качеството на живота им.

През 2022 г., Община Търговище продължава да работи активно и постоянно за удовлетворяване нуждите и високите изисквания на всички заинтересовани страни. През месец ноември Общината за шести път получи Кристален приз и Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво на Съвета на Европа. Етикетът е морална награда, символ на престиж и стимул за Община Търговище да подобрява своето управление в услуга на гражданското общество. Община Търговище бе одобрена за включване в проекта „Европейска мрежа за автентични градове“, изпълняван съвместно от Патентно ведомство на Република България и Службата на Европейския съюз по интелектуална собственост. Градовете в Европейския съюз, част от мрежата на автентичните градове, участват заедно в борбата с фалшификатите (дрехи, парфюми, чанти, играчки и други). През 2023 г. предстои старт на дейностите по проекта. Община Търговище стана партньор на социалната кампания „Пази детето в интернет“ на „Лев Инс“ АД. В рамките на кампанията са проведени отворени часове по киберсигурност в училищата в общината, образователни срещи с деца, родители, учители и други. Целта е превенция на онлайн тормоза и посегателството над деца в дигиталното пространство.

В образователната структура не се наблюдават съществени изменения през учебната 2021/2022 г. Броят на училищата и детските градини остава непроменен.

Към учебната 2021/2022 г. на територията на община Търговище функционират 21 училища, от които 16 общински и 5 държавни.

В общината продължават да функционират и 3 специализирани обслужващи звена:

- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - област Търговище,
- Център за специална образователна подкрепа - гр. Търговище
- Общински Център за подкрепа за личностно развитие - Обединен детски комплекс Търговище.

През 2022 г. са извършени редица ремонтни дейности на образователната инфраструктура. Изградена е достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в ДГ

№1 „Веселушко“, СУ „Никола Симов“ и ЦМДИ гр. Търговище. Извършен е основен ремонт на покривите на ДГ №11 „Звънче“ /сградата в кв. Вълбел/ и IV ОУ „Иван Вазов“. В ЦПЛР-ОДК е извършена цялостна подмяна на дограма и частична подмяна на парната инсталация. Обновена е спортна площадка във II СУ „Проф. Н. Маринов“. Осигурени са средства за обновяване и на спортна площадка в I СУ „Св. Седмочисленици“ по Програмата за изграждане и основен ремонт на спортни площадки на МОН и ММС. Обновена е спортната площадка в III ОУ по Програма „РОМАКТ“. На футболното игрище в двора там е положена нова настилка от изкуствена трева.

През отчетната година са взети Решения от Общински съвет-Търговище за кандидатстване с проектни предложения от Община Търговище за саниране и въвеждане на мерки за енергийна ефективност за сградите на 5 образователни институции по НПВУ на Република България.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

При определянето на стратегическите цели и приоритетите за развитие на община Търговище в периода 2021-2027 г. са отчетени промените в законодателството на ЕС за периода 2021-2027 г., залегнали в общия регламент за прилагане на европейските структурни и инвестиционни фондове, както и целите и областите на подпомагане от ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд. Планът за развитие на общината е синхронизиран с Европейската стратегическа рамка на кохезионната политика, с което изпълнението му ще има принос за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия и ще допринесе за опазване на културното наследство и традиции, като част от културното разнообразие в ЕС.

Определените стратегически цели и приоритети за развитие в Плана за интегрирано развитие са продължение на тези от предходния период като се залага на по-динамичното интегрирано развитие и надграждане на постигнатите резултати, при отчитане на териториалните различия, свързаните с тях дефицити и специфика. Същевременно са отчетени и промените в националната стратегическа рамка за периода.

С оглед надграждане, последващо развитие и осигуряване на приемственост и устойчивост на постигнатите резултати, Визията за развитие на общината за периода 2021-2027 е формулирана по следния начин:

Община Търговище – утвърден икономически център, привлекателно място за инвестиции, с качествени услуги за населението и бизнеса, съхранени природа, традиции и културно-историческо наследство

При разработването на визията, стратегическите цели и приоритети за развитие на община Търговище за периода 2021-2027 г. са отчетени актуалните промени в законодателството, както на европейско, така и на национално ниво и са взети предвид резултатите, постигнати при изпълнението на местните политики през изминалия програмен период, включително:

- Промени в законодателството на ниво ЕС за програмен период 2021-2027 г., съгласно общия регламент за прилагане на европейските структурни и инвестиционни фондове, вкл. целите и областите на подпомагане (ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд). По-специално, предложената стратегия за развитие на общината е съобразена с Европейската стратегическа рамка на кохезионната политика, което ще допринесе пряко за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия между европейските и българските региони и ще подпомогне опазването на културното наследство и традиции, като част от културното разнообразие на ЕС.

- Промени в националното законодателство в областта на регионалното развитие. ПИРО възприема засилен териториален подход при определянето на целите и приоритетите за развитие, като същевременно отчита местните потенциали като основа за прилагане на интегрирани териториални инвестиции.

- При изготвянето на стратегическата част са отчетени постиженията при изпълнението на местните политики за развитие през периода 2014-2020 г. вкл. Общинския план за развитие на община Търговище за периода 2014 – 2020 г. и Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на град Търговище за периода 2014 – 2020 г. От друга страна са идентифицирани и цели и приоритети, които следва да бъдат запазени и през периода 2021-2027 г. с оглед надграждане, последващо развитие и осигуряване на приемственост и устойчивост на постигнатите резултати.

Стратегическата част на ПИРО е фокусирана и конкретна и ясно показва избраната посока на развитие на общината и сферите, към които приоритетно да бъдат насочени усилията и основната част от инвестициите. Именно поради тази причина са набелязани ограничен брой ключови приоритети, които отразяват избрания фокус и

специфика за развитие. Целта е да се постигне концентрация и осезаем ефект на база на конкретните потенциали и местни специфики.

Стратегическа цел 1: Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда	Стратегическа цел 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени публични услуги	Стратегическа цел 3: Балансирано и устойчиво развитие на територията, опазване на околната среда и превенция на екологични рискове
Приоритет 1: Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма	Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги	Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие
Приоритет 2: Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура	Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности	Приоритет 7 Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата
Приоритет 3: Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес		

За постигане на стратегическите цели ще допринесе изпълнението на приоритетите, като всяка цел е обвързана с конкретен приоритет и съответните мерки и проекти към него.

Идентифицираните основни типове инвестиции за периода 2021-2027 година са в следните области:

- Иновации и модерни технологии, развитие на индустриални зони и „зелени“ инвестиции;
- Мобилност и свързаност;

- Устойчиво използване на местните ресурси;
- Инвестиции в човешки ресурси;
- Интегрирано развитие на общинската територия;
- Междубщинско сътрудничество, институционално сътрудничество и партньорство с бизнеса и НПО.

Приоритетите са с фокус върху:

- развитие на човешките ресурси, подобряване на инфраструктурата и достъпа до качествени административни услуги, образование, здравеопазване и социални грижи;
- развитие и модернизация на транспортната и техническата инфраструктура, включително градската среда, средата за отдих, спорт и почивка;
- адаптиране на общината към климатичните промени и устойчивото развитие;
- развитие на капацитета и повишаване на ефективността на звената на общинската администрация.

Мерките са отворени и следва да се конкретизират с допълнителни проекти през целия програмен период 2021-2027. В този смисъл въздействието на мерките не се изчерпва с дефинираните проекти в Програмата за реализация на ПИРО.

Наблюдението и оценката на изпълнението на стратегическите цели, приоритетите и свързаните с тях мерки се осъществява чрез система, която включва: начините за събиране на информация; индикаторите за наблюдение; органа за наблюдение; организацията на работата по наблюдение и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В цялостния процес на наблюдение и оценка, при спазване на принципа за партньорство, участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение и оценка на ПИРО се приема система от индикатори. За всеки от индикаторите се посочва мерната единица, в която ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети под внимание и част от общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики, въз основа на събраната обективна информация и данни. Съгласно изискванията на Методическите указания са използвани два вида индикатори:

► Индикатори за продукт, които се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. Избраните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

► Индикатори за резултат, които отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода.

Индикаторите са организирани около темите за социалното, икономическото и териториалното развитие. Те измерват напредъка на местната общност, конкурентоспособността на местната икономика, образованието, изградеността на инфраструктурата, комуникационните системи, състоянието на околната среда, социалната интеграция, здравния статус на населението.

Предложените индикатори са формулирани така, че да могат да измерят промяната в съответния продукт или резултат от изпълнението на плана в абсолютна (брой, кв.м. и др.) или относителна стойност (%). Точността при измерване на напредъка по изпълнението на ПИРО зависи от обективността на базовите стойности на отделните индикатори, които са определени на база официални източници на информация.

В ПИРО на Търговище е посочено, че оценката на база индикатори ще се прави при изготвяне на междинната оценка на ПИРО и в края на изпълнението му. Съгласно одобрената матрица на индикатори, релевантни за отчитане към настоящия доклад са индикаторите, представени в следващата таблица, като са посочени техните базови стойности, стойностите, отчетени в годишния доклад и целевите стойности за 20227 г.

Индикатори за продукт, които се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. Избраните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Мярка	Индикатор	Мерна единица	Постигната стойност за 2022г.	Целева стойност за 2027	Постигнат напредък
Мярка 1.2.8 Подобряване на пътищата, пътните връзки и транспортното обслужване между град Търговище и селата	Ремонтирани пътища	км	5,8 км	25	23,2%
Мярка 1.2.9 Ремонт и рехабилитация на общинската улична и пътна мрежа, осигуряваща достъп до местата за предоставяне на публични услуги, до недвижими културни ценности и събития, до места за рекреация и туризъм, туристически обекти, до производствени и бизнес зони	Ремонтирани улици	км	0	25	0%

Индикатори за резултат: Отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на ПИРО. Индикаторите за резултат отразяват очаквания синергичен ефект от изпълнението на заложените мерки по приоритетни направления. Те надграждат индикаторите за продукт, като целта е да покажат цялостно ситуацията в общината.

Индикатор	Мерна единица	Постигната стойност за 2022г.	Целева стойност за 2027
Коефициент на механичен прираст на населението	Брой	60	45
Коефициент на безработица	Процент	3,72	1,5
Регистрирани в бюрото по труда безработни лица	Брой	951	50
Реализирани нощувки	Брой	28 371 (на ниво област, за 2021 г.)	20 хил.

III ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

1. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Съгласно разпоредбите на Правилника за прилагане на ЗРР, Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината, като за резултатите от наблюдението на изпълнението му се разработва годишен доклад. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет.

Механизмът, чрез който се събират необходимите данни за изготвянето на годишния доклад включват запитвания с искане на информация до съответните институции, набиране на информация от интернет страниците на организации, институции и др. За набавяне на необходимата информация се използват и ежегодните доклади и отчети, които се изготвят от общинска администрация.

2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

През 2022 г. се наблюдават редица проблеми при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Търговище. Нестабилната политическа обстановка, забавеното стартиране на програмите с европейско финансиране, както и повишаваща се инфлация са фактор, който ограничава възможностите за финансиране на заложените мерки.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината

Основните мерки за осигуряване на информация и публичност на етапа на изпълнение на ПИРО са следните:

➤ Интернет-страницата на общината - публикуване на информационни съобщения, както и на Годишните доклади за изпълнението и на Докладите от последващата оценка; публикуване на навременна информация за всички събития и действия, свързани с изпълнението на ПИРО, както и на предварителна и последваща информация от последващата оценка, заедно с резюме/протокол от общественото обсъждане;

➤ Публикуване на прес-съобщения, репортажи и интервюта с представители на общината, свързани с реализацията на ПИРО, на информация за Годишните доклади за изпълнението и за резултатите от последващата оценка;

4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

ПИРО като част от системата от стратегически документи интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на ЕС.

Съгласно ЗРР, ПИРО е в йерархична съподчиненост на документите от по-горните нива – интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 и актуализираната Национална концепция за пространствено развитие. Действащото законодателство изисква осигуряването на съгласуваност на ПИРО с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво. Стратегическата рамка на ПИРО е фокусирана върху действащите към момента на разработването му национални и регионални стратегически документи, които акумулират европейските политики.

Към разработване на ПИРО отношение имат и други действащи документи: стратегии, планове и програми, на национално, регионално, областно и общинско ниво. Съответствието между тях и ПИРО се осъществява чрез периодичен мониторинг на настъпилите изменения по отношение на съществуващите планове и програми и анализ на новоприетите такива.

5. Мерки за прилагане принципа на партньорство

Принципът на партньорство се прилага чрез разработената Комуникационна стратегия към Плана за интегрирано развитие на община Търговище като своевременно се информират партньорите, заинтересованите страни и широката общественост за всяко действие и събитие, свързани с реализацията на ПИРО и най-вече за резултатите от наблюдението, представени в Годишния доклад за изпълнението. Допълнително,

результатите от наблюдението на Плана се представят на публични срещи с местната общност и организиране на широко обществено обсъждане на резултатите от последващата оценка и евентуално от междинната оценка (ако има такава);

IV ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

1. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 1 - Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма

Приоритет 1 е насочен към стимулиране и осигуряване на подходяща среда за развитие на местната икономика, с нарочен акцент към подобряване възможностите за развитие на туризма.

Мярка 1.1.1 „Подкрепа за предприятията за внедряване на иновативни и технологични продукти и услуги с висока добавена стойност с принос към икономическия растеж

➤ В изпълнение на мярката през 2022 г. е приключен проект „Повишаване на ресурсната ефективност на фирма Индустриални батерии ЕООД чрез внедряване на инсталация за формиране чрез циркулация на електролита на индустриални оловно-кисели акумулатори“, финансиран по ОП „Иновации и конкурентоспособност“;

➤ През 2022 г. Община Търговище връчи първия сертификат за инвестиции с общинско значение клас „В“ на фирма „Ховаг“ ЕООД. Документът е за проекта ѝ за изграждане и разширяване на помещения за производство на кабелни изделия и компоненти, както и на логистичен възел. Обектите ще бъдат разположени на терен от 7 дка на територията на град Търговище. Инвестицията е на стойност 1.5 млн. лв., като с нея ще се разкрият и 15 нови работни места. Сертификатът дава право на инвеститора да ползва съкратени административни срокове и индивидуално обслужване. Притежателите на този документ придобиват и право да закупят или да им бъде учредено възмездно ограничено вещно право върху общински недвижим имот, по местонахождението на тяхната инвестиция, без провеждане на търг или конкурс, но след решение на Общинския съвет.

Мярка 1.1.3. Насърчаване на форми на сътрудничество между професионалните гимназии и местния, регионален бизнес за осигуряване на дуално обучение

➤ През учебната 2022/2023 г. броят на сформираниите паралелки с дуално обучение в училищата на територията на община Търговище е 4,5 в общо 5 училища – ПГ по земеделие /1,5 бр./, ПГЕС /1 бр./, ПТГ „Цар Симеон Велики“ /1 бр./, ПГИИ „Джон Атанасов“ /0,5 бр./ и ПГТХВТ „Алеко Константинов“ /0,5 бр./ Броят на обхванатите ученици от община Търговище в дуалното образование е 140, разпределени в 4 училища, както следва:

- В Професионална гимназия по земеделие се обучават 39 ученици в специалностите „Механизация на селското стопанство“, „Трайни насаждения“, „Производство на тапицирани изделия“ и „механизация на селското стопанство“;

- В Професионална техническа гимназия „Цар Симеон Велики“ специфични умения придобиват 77 ученици в специалност „Мехатроника“;

- В Професионална гимназия по икономическа информатика „Джон Атанасов“, в дуална форма се обучават 13 ученици в специалност „Икономическа информатика“;

- В Професионална гимназия по туризъм и хранително-вкусови технологии „Алеко Константинов“ 11 ученици придобиват умения в специалност „Готвач“ и „Производство на кулинарни изделия и напитки“.

Мярка 1.1.5 Създаване и промотиране на интегрирани туристически продукти/маршрути

➤ През 2022 г. са изготвени туристически пътеводител и карта за община Търговище.

Мярка 1.1.6 Обновяване, развитие и социализиране на обекти на културно-историческото наследство

➤ 50 000 лв. бяха осигурени от общинския бюджет за разкопки на късноантичния и средновековен град Мисионис, който през 2022 г. спечели наградата за най-перспективен туристически обект на Българската хотелиерска и ресторантьорска организация;

➤ С финансиране от държавния бюджет, Община Търговище реновира войнишки паметници в селата Алваново и Вардун.

2. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 2 - Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура

Приоритет 2 е фокусиран върху модернизирането на техническата и инженерната инфраструктура с цел привличане на инвестиции и развитие на икономиката, обновяване и поддържане на привлекателна градска среда с цел задържане на младите и хората в трудоспособна възраст.

Мярка 1.2.1. Рехабилитация на улична мрежа, вкл. обвързване със зелени пространства, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в град Търговище и населените места

➤ През 2022 г. са извършени ремонти на общо 28 улици. Асфалтирани са 16 улици в Търговище. Това са: „Граф Игнатиев“; „Тетевенска“, две обслужващи улици и паркинга до езерото "Борово око"; „Копривщица“ (от бул. „Трайко Китанчев“ до ул. „Васил Петлешков“); „Девня“; „Поленца“; „Чепино“ и прилежащи паркинги с изхода към ул. „Ст. Караджа“; „Здравец“, „Куманово“ (ул. „Васил Петлешков“ до II СУ); обслужващи улици в кв. „Запад“ 1 към блокове №15-19, 24-21, 23; „Бяло море“; обслужваща улица в квартал „Запад“ 2 до бл. № 37; ул. „Поп Сава Катрафилов“ (от ул. „Спиридон Грамадов“ до ул. „Екзарх Йосиф“).

В малките населени места на общината и в кварталите Въбел и Бряг са обновени 12 улици: ул. „Н. Й. Вапцаров“ в квартал Въбел; ул. „9 септември“ в село Ралица; ул. „Рожен“ в село Макариополско; ул. „Пирин“ в село Голямо Ново; ул. „Гердеме“ в Подгорица; ул. „Неделчо Камов“ в Буховци; ул. „Георги Бенковски“ в Пробуда; обслужваща улица в село Бистра; ул. „Рожен“ в Маково; ул. „Дунав“ в село Лиляк; ул. „Герен“ в квартал Въбел; ул. „Подп. Калитин“ в квартал Бряг;

Мярка 1.2.2. Облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и междублоковите пространства на територията на гр. Търговище

➤ През 2022 г. приключи изпълнението на 1 етап от Благоустрояване на кв.8 в гр. Търговище, при който е изградена нова обслужваща улица с тротоари и паркоместа, изградено е ново улично осветление и нова улична градска канализация. Във втория етап се предвижда благоустрояване на междублоковото пространство, ще бъдат реконструирани и обновени съществуващите и изградени нови паркоместа. Предвиждат се изграждането и на зони за отдих с пейки и перголи, озеленяване;

➤ Продължава изпълнението на дейностите по благоустрояване на част от кв. 95 УПИ I. Обектът е разделен на два етапа. В първия етап се предвижда теренът в кв. 95, УПИ I да се благоустрои, като по подходящ и оптимален начин да бъдат оформени места за паркиране на леки автомобили, обслужващи алеи и озеленяване, изграждане на

осветителна инсталация и улична канализация. Във втория етап се предвижда изграждане на нова улица

Мярка 1.2.7. Модернизация и оптимизация на системата за улично осветление, въвеждане на мерки за енергийна ефективност на територията на града и селата

➤ През 2022 г. приключи изпълнението на проект „Подобряване на енергийната ефективност на система за външно изкуствено осветление на град Търговище - община Търговище”, изпълняван с финансовата подкрепа на Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежки финансов механизъм 2014-2021, по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, Процедура: Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на общините. По проекта, над 3000 осветителни тела в Търговище и кварталите Въбел и Бряг са подменени с нови, енергийно ефективни, с LED технология.

Мярка 1.2.8. Подобряване на пътищата, пътните връзки и транспортното обслужване между град Търговище и селата

➤ Извършена е рехабилитация на общински път – TGV – 2174/III-4009, Горна Кабда – Александрово /Пресиян – Цветница/ - /TGV- 1017/ от км.0+000 до км 2+500;

➤ Извършена е рехабилитация на общински път – SHU-2045/I-7 Иваново – Върбица/-Конево-Граница Общ./Върбица-Търговище/-Базиликата-Драгановец /TGV- 1164/ от км.0+000 до км 1+000;

➤ Извършена е рехабилитация на общински път – TGV-2177 /II-74/ Търговище Здравец/ - Момино от км.2+300 до км 2+700 и от км 3+700 до км.5+000.

Мярка 1.2.9 Ремонт и рехабилитация на общинската улична и пътна мрежа, осигуряваща достъп до местата за предоставяне на публични услуги, до недвижими културни ценности и събития, до места за рекреация и туризъм, туристически обекти, до производствени и бизнес зони

➤ През отчетния период е сключен договор с изпълнител за изготвяне на инвестиционен проект за разширение на ул. "Поп Сава Катрафилов“, в участъка между ул. "Любен Каравелов" и ул."Георги Сава Раковски";

➤ Сключен е договор с изпълнител и за изготвяне на инвестиционен проект за разширение на бул. "Митрополит Андрей" гр. Търговище - етапи 1 и 2.

Мярка 1.2.11 Въвеждане на мерки в подкрепа на „умни градове“, „градове на знанието“, както и „умни села“ и използване на оптимални решения за смарт трансформация

➤ През 2022 г. са закупени три броя смарт пейки, разположени в парка „Роден кът“, в близост до надписа „Търговище“ в Източния парк и до тревната площ между улиците „Паисий“ и „П. Р. Славейков“. Всяка от пейките разполага с безжичен интернет, безжично зарядно за мобилни телефони, както и USB изходи за зареждане на различни мобилни устройства. Енергията за целта се генерира от слънчеви панели, монтирани на самата пейка. Пейките ще функционират и като своеобразни метеорологични станции. Предстои включването им в мобилното приложение „Strawberry app“, чрез което ще се получава информация за температурата, влажността на въздуха и въглеродните емисии

3. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 3 - Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес

Приоритет 3 акцентира върху развитието на съвременни и качествени административни услуги за бизнеса и населението, с което ще допринесат за постигане целите на Приоритет 1.

Мярка 1.3.1 Въвеждане на нови електронни услуги

➤ През отчетния период, по проект „Вход за граждани“ на Форум „Гражданско участие“ Община Търговище внедри онлайн платформата за обществени консултации Consul. Платформата дава възможност за улеснен диалог с гражданите. Чрез нея те могат участват в предлагане и обсъждане на теми и решения от значимост за местното развитие. Платформата се използва в повече от 130 публични институции в 35 страни по света. Резултатите от обсъжданията в нея се вземат предвид от местните власти при окончателните решения по различни въпроси.

Мярка 1.3.3 Повишаване квалификацията и капацитета на служителите в общинската администрация и изборните лица (органите на местната власт и местното самоуправление)

➤ През 2022 г., с цел придобиване на нови знания и повишаване компетентността и мотивацията на служителите на общинската администрация са проведени 14 обучения, като са обучени 34 служители в сферата на обществените поръчки, местното законодателство, финанси и бюджет.

Мярка 1.3.4 Осъществяване на инициативи за междуобщинско сътрудничество и партньорство и взаимодействие с бизнеса и НПО

➤ През 2022 г. стартира дейността на Фонд за подкрепа на местни инициативи – Търговище, който финансира проекти за подобряване на градската среда, предложени от гражданите и изпълнени от гражданите. Целта е да се насърчи прякото участие на жителите на общината в дейностите по подобряване на облика на града и малките населени места. Фондът "Местни инициативи" се финансира от Община Търговище и Сдружение "Платформа АГОРА", в изпълнение на проект „Общински фондове за местни инициативи: устойчив модел за подкрепа на активни общности“, финансиран от Фондация Америка за България. През годината, по Фонда бяха реализирани 8 инициативи на граждани за подобряване на градската среда, както в общинския център, така и в малките населени места. Общата стойност на изпълнените проекти е на стойност 17 984,00 лв.;

➤ Община Търговище стана партньор на социалната кампания „Пази детето в интернет“ на „Лев Инс“ АД. В рамките на кампанията са проведени отворени часове по киберсигурност в училищата в общината, образователни срещи с деца, родители, учители и други. Целта е превенция на онлайн тормоза и посегателството над деца в дигиталното пространство;

➤ Община Търговище бе одобрена за включване в проекта „Европейска мрежа за автентични градове“, изпълняван съвместно от Патентно ведомство на Република България и Службата на Европейския съюз по интелектуална собственост. Градовете в Европейския съюз, част от мрежата на автентичните градове, участват заедно в борбата с фалшификатите (дрехи, парфюми, чанти, играчки и други). През 2023 г. предстои старт на дейностите по проекта;

4. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 4 - Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги

Ключов фактор за интегрираното развитие на община Търговище е съхраняването и оптималното използване на човешкия потенциал чрез подобряване на образованието,

повишаване на уменията, осигуряване на равен достъп до качествено здравеопазване и социални услуги и чрез повишаване на общото културното ниво, водещо до формиране на активно, предприемчиво и добре образовано гражданско общество, което има ясна визия и осъзнава своята мисия за развитието на региона. Конкретните дейности и проекти, които осигурят постигане целите на приоритета са следните:

Мярка 2.4.1 Осигуряване на адаптиран и съвременен оборудван за целите на образователния процес сграден фонд

➤ През 2022 г. стартира изграждането на нова сграда на Детска градина №5 „Червената шапчица“ по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища на Министерството на образованието и науката. Проведени са процедури за избор на изпълнители и са сключени договори за СМР, Строителен надзор и авторски надзор. По проекта новата сграда ще разполага отново с четири просторни занимални като всяка от тях ще разполага с отделно обособен кът за хранене, санитарно помещение и спалня. В общите части са предвидени физкултурен салон, с какъвто старата сграда не разполагаше, зала за игри, зала за изобразителни дейности, зала за конструктивно-технически и битови дейности. В двора на детската градина всяка група ще има своя площадка за игра, но тук отново са предвидени съоръжения и придобивки, с които градината преди не разполагаше като спортна площадка и природен кът с опитна градина. Новата сграда ще отговаря на всички изисквания за една модерна детска градина и ще осигури спокойно и безопасно развитие на своите възпитаници в една съвременна образователна и игрова среда;

➤ През изминалата 2022 година СУ „Никола Симов“ гр. Търговище беше одобрено по инвестиционна програма на Министерството на образованието и науката за частичен ремонт на сградата и за изграждане на архитектурна среда за хора с увреждания – рампа за инвалиди. През отчетния период със средства от Капиталовата програма на Община Търговище е подменена дограмата на образователната институция;

➤ Извършени са ремонтни дейности на ОУ „Иван Вазов“ в гр. Търговище, ДГ №8 „Слънце“ в гр. Търговище, ДГ №11 „Звънче“, сграда „Букет“ в кв. Въбел,

Мярка 2.4.2 Модернизация и обновяване на социалната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните социални услуги

➤ През отчетния период стартира услуга „Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства“ по проект „Готови за света“ по ОПРЧР 2014-2020 г. ДЦПДУТС се помещава на трети и четвърти етаж в сграда, намираща се в град Търговище, бул. „Александър Стамболийски“ №23. В Дневния център са обособени следните зали: две занимални за две групи, зала за рехабилитация, сензорна зала, зала за групова работа и провеждане на арт-ателиета, кухненски помещения, медицински входящ филтър в кабинета на медицинската сестра, изолатор и съблекалня за потребителите на Дневния център за подкрепа за деца с увреждания. Подходящото обзавеждане и специализирано оборудване създава оптимални условия за коригиращо – компенсаторна работа с децата, както и работа за тяхното образование и интеграция в зависимост от специфичните нужди на всяко дете;

➤ През 2022 г. се изпълнява проект № BG05M9OP001-2.090-0007 „Центрове за грижа село Съединение“ по ОПРЧР 2014-2020 г., по който се предоставят услугите Център за грижа за лица с психични разстройства и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Целта на проекта е да бъдат създадени условия за активен и достоен живот на възрастните хора в невъзможност от самообслужване и хората с психични заболявания, чрез осигуряване на равни възможности за пълноценното им участие в икономическия и социален живот на обществото;

➤ Продължава реализацията на проект BG05M9OP001-2.004-0048-C06 „С грижа за теб“ по ОПРЧР 2014-2020, насочен към деца и семейства от уязвимите групи. Услугите по проекта се предоставят в Комплекса за здравни и социални услуги в общността и са разпределени в два центъра: Център за ранна интервенция на деца с увреждания и Център за консултиране, подкрепа и здраве в семейството;

➤ Реализация на проект BG05M9OP001-2.119-0044-C01 „Патронажна грижа + в Община Търговище“, по процедура BG05M9OP001-2.119 "Патронажна грижа + - Компонент 3"" по Оперативна програма РЧР 2014-2020. По проекта се предоставят следните услуги: Закупуване и доставка на храна, хранителни продукти и продукти от първа необходимост, включително и лекарства; Заявяване и получаване на неотложни административни услуги; Заплащане на битови сметки; Целеви групи: Хора с увреждания; Възрастни хора в невъзможност от самообслужване, лица над 54 г., други уязвими групи; Лица, поставени под карантина във връзка с COVID-19;

➤ Изпълнение на проект BG05FMOP001-5.001-0036-C07 „Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Търговище“ по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане. В хода на предоставяне на услугата от

стартиране й - 01.01.2021 г. до 30.09.2022 г. бяха обхванати над 400 лица от уязвимите групи;

➤ През отчетния период, със средства от общинския бюджет е закупено кухненско оборудване за Център за настаняване на семеен тип за деца с увреждания

Мярка 2.4.3 Подобряване качеството на здравните услуги на общинско ниво и модернизиране на здравната инфраструктура

➤ Извършени са ремонтни дейности на Детска ясла №3 и Детска ясла №5 в Търговище, закупен е и стопански инвентар;

➤ Продължава подпомагането на лица с репродуктивни проблеми. Одобрени за подпомагане през 2022 г. са 9 двойки с репродуктивни проблеми, които да получат до 2500 лв. за изследвания и ин витро процедури;

➤ Община Търговище се включи в Националната кампания „Научи симптомите на инсулт! Всяка минута е ценна!“. Тя се организира от Асоциацията за инсулт и афазия в България, под егидата на Министерството на здравеопазването;

➤ За превенция на агресията и различните зависимости, Общинския съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационния център през 2022 г. реализират следните по-значими дейности, кампании и обучения: 31 май - Световен ден за борба с тютюнопушенето; 26 юни - Световен ден за борба с наркоманиите; 10 октомври - Световен ден на психичното здраве; 20 ноември - Ден за възпоменание на жертвите на пътнотранспортни произшествия и 1 декември - Световен ден за борба с ХИВ/СПИН; проведени са обучения на ученици от 5-ти до 12-ти клас на следните теми: превенция на агресията, употребата на цигари, алкохол и наркотици, за безопасно сърфиране в интернет, обучения за групова кохезия и работа в екип, за разпознаване и назоваване на различни чувства и емоции, за безопасно шофиране, за превенция на полово-предавани болести, за изграждане на емоционална интелигентност и др.; изработване и разпространение на превантивно-информационни материали; срещи с ученици по двете Национални програми - Национална програма Кодово име "Живот" 5-7 клас и Национална програма "От връстници за връстници" 8-11 клас;

5. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 5 - Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности

Мярка 2.5.1 Обновяване и модернизиране на спортната инфраструктура (реновиране на стадиони и спортни площадки/игрища)

- През отчетния период е сключен договор с изпълнител за изготвяне на инвестиционен проект за основен ремонт и обновяване на спортна зала „Дечко Стефанов“, съобразен с нормативните изисквания за спортни зали и Закона за енергийна ефективност;
- Извършен е ремонт на покрив на Работническия стадион в гр. Търговище.

Мярка 2.5.2 Инициативи за подкрепа развитието на местни спортни клубове и млади спортни таланти

- Със средства от общинския бюджет финансово подпомогнати са 16 спортни клуба от община Търговище. Финансирането за всеки е определено на база постигнатите резултати през предходната година. Сред основните показатели, които се вземат предвид, са нивото на състезанията, в които спортистите са участвали, както и броят картотекирани състезатели във всеки клуб;
- Осигурено е финансово подпомагане на формациите на ФСК „Светкавица“ за участие на клуба в регионалните футболни шампионати, организирани от Българския футболен съюз за 2022 г. и за развитието на детско-юношеския футбол, на регистрираните футболни формации;
- Осигурени са средства за СБК „Светкавица“ за участие в Българска баскетболна лига – „А“ група – мъже в първенството, организирано от Българска федерация по баскетбол;
- През 2022 г. е приета нова Наредба за условията, реда и критериите за финансово подпомагане на спортните клубове, в която се предвижда спортните клубове да получават финансово подпомагане на база постигнатите спортни резултати през годината и класирания от световни купи и международни турнири.

Мярка 2.5.3 Инициативи в подкрепа развитието на младежките дейности

- В ЦПЛР-ОДК са формирани общо 12 клубни форми и са организирани 130 младежки прояви, а в ЦМДИ са формирани 9 клубни форми и са организирани над 70 младежки прояви, като най-наситени проявите са през месеците май и юни;
- Доброволчеството като възможност за реализация и личностно развитие на младите хора е осъществено успешно в 5 бр. проведени тренинг-обучения за личностно

развитие, от които 4 са проведени в ЦМДИ през месеците февруари, март, април и май, а през месец юни е в с. Надарево – лагер сред природата. През месец декември в ЦМДИ е проведен и уъркшоп на тема: “Формиране на презентационни умения“. Всяка сряда в камерна зала на ЦМДИ – младежки активности /провеждане на настолни игри/ ;

➤ В ЦПЛР-ОДК също са създадени условия за подкрепа и популяризиране на доброволчеството сред младите хора, като са реализирани общо 9 инициативи, организирани от Търговишки ученически парламент, с включването и на други участници;

➤ Във връзка с дейностите по превенция на рисковото поведение на малолетни и непълнолетни МКБППМН представи пред ученици от училищата на територията на община Търговище постановката на Драматичен театър Търговище „Даскалото е COOL“, на която присъстваха 350 ученици от прогимназиален етап, а пред 560 ученици от начален етап беше представен спектакъла „Фабрика за единорози“ на Държавен куклен театър Търговище;

➤ За втора поредна година през месец октомври 2022 г. в гр. Търговище стартира провеждането на Детска академия по програмиране - Училищна „ТЕЛЕРИК АКАДЕМИЯ“. Сформирани са 2 групи в прогимназиален и гимназиален етап с ученици от различни училища в града, като обучението им се провежда в сградата на ЦПЛР-ОДК Търговище;

➤ През 2022 г. е изготвен инвестиционен проект за изграждане на Младежки център по Плана за възстановяване и устойчивост на Република България.

Мярка 2.5.4 Ремонт и обновяване на сградата на Обединен детски комплекс

➤ Извършен е ремонт на Школа по изобразителни изкуства при ОДК-Търговище като е подменена дограмата, извършен е ремонт на покрив и е подменена отоплителната инсталация.

Мярка 2.5.6 Инициативи за съхранение на нематериалното културно наследство

➤ Провеждане на VII – ми Национален детско юношески фолклорен фестивал „Мисионис пее и танцува“, чиято цел е Съхраняване и популяризиране на българския фолклор с цел обогатяване на песенното и танцовото творчество, създаване у децата на интерес и любов към българския фолклор и усъвършенстване на изпълнителското майсторство;

- Провеждане на XI-ти Национален фолклорен фестивал на любителските клубове по танци „Джумалийско надиграване 2022”, като целта е Популяризиране и съхраняване на българския танцов фолклор;
- Община Търговище обезпечи участието на творчески състава в турнета и фестивали: ПФА „Мизия“ в Испания, Духовият оркестър и ЖХ „Златна лира“ в Турция;
- Подпомогнато е участието на читалищни състави от община Търговище в XII Национален събор на народното творчество в Копrivщица.

5. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 6 – Интегрирано и устойчиво териториално развитие

Няма изпълнени дейности и проекти

6. Проекти за постигане изпълнението на Приоритет 7 Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата

Мярка 3.7.2 Оптимизация на системата за управление на отпадъците

- Продължава работата по втората клетка на депото край село Пайдушко. През 2022 г. са изпълнени строително-монтажни работи на стойност 752 949 лв. Към момента тялото на клетка е оформено, изградени са биобасейн за инфилтрат преди пречиствателна станция, биобасейн за инфилтрат след пречиствателна станция, шахта за инфилтрат, резервоар към пречиствателна станция за инфилтрат. Работи се и по цялостното изграждане на оградата на депото. Оформено е трасето на вътрешен технологичен път. Положени са част от комуникациите на пътя - тръбопровод на канализация и тръбопровод на водоснабдяване; бетонова конструкция на пътя и канавки за повърхностно отводняване. Общата стойност на извършените до момента строително-монтажни дейности е 1 450 495 лв.;
- През 2022 г. Община Търговище разшири системата за разделно събиране на битови отпадъци от облекла и текстилни материали, като постави още два контейнера за

този вид отпадъци. С тях контейнерите за този вид отпадъци в града ни става 9. Предстои разполагане на още контейнери.

➤ През 2022 г. са закупени 145 бр. контейнери тип „Бобър“ (1.1 м3) и 2 бр. контейнери (4 м3) за битови отпадъци.

Финансово изпълнение на ПИРО-Търговище

Анализът показва, че през първата година от периода на действие на ПИРО общото изпълнение на индикативния финансов план е 3,06% от планираното. Общата стойност на изпълнените проекти и дейности е 8 902 927,54 лв.

Таблица 2 - Финансово изпълнение на ПИРО-Търговище през 2022г.

Приоритет	Планирана стойност	Финансово изпълнение за 2022г. (%)	Степен на финансово изпълнение (%)
Приоритет 1 - Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма	2 852 750,00	1 151 877,99	40,3%
Приоритет 2 - Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура	9 250 000,00	4 655 577,00	50,3%
Приоритет 3 - Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес	8 520 000,00	17 784,00	0,2%
Приоритет 4 - Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги	69 000 000,00	1 837 502,55	2,66%
Приоритет 5 - Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности	46 000 000,00	418 536,00	0,9%
Приоритет 6 - Интегрирано и устойчиво териториално развитие	8 422 000,00	0,00	0 %

Приоритет 7 - Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата	37 600 000,00	821 650,00	2,18%
ОБЩО	290 569 500,00	8 902 927,54	3,06%

Най-успешен през отчетната година е Приоритет 2 - Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура, при който финансовото изпълнение е 4 655 577,00 или 52,2% от изразходваните средства. Следва Приоритет 4 - Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги, при който са вложени 1 837 502,55 лв. Размерът на средствата за реализиране на дейности и проекти на бизнеса по Приоритет 1 - Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма е 1 151 877,99 лв.

Основни финансови инструменти за изпълнението на ПИРО за 2022 г. са средствата от общинския и държавния бюджет и европейските фондове от програмен период 2014-2020 г.

Фигура 2: Разпределяне на финансовите ресурси по източници

Най-голям дял от изразходваните средства са от Републиканския бюджет – 42,4% или 3 782 196,39 лв. Размерът на безвъзмездната помощ за отчетния период е 3 086 041,95 лв., собствените средства за реализиране на дейностите са 2 026 605,20 лв.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО

Настоящият доклад представя изпълнението на ПИРО през 2022 г., от който е видно, че голяма част от мерките за постигане на специфичните цели и приоритетите от Плана за интегрирано развитие на Община Търговище за периода 2021 - 2027 г. се изпълняват успешно.

Препоръчително е да се извърши актуализация/ изменение на ПИРО, в съответствие с разпоредбите на ЗРР като приложи по ясна система от индикатори, съдържащи изходни и целеви стойности, както и достъпни източници на достоверна информация.

VI. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО

